

Göteborgs kommun

info@educ.goteborg.se

Beslut efter uppföljning för gymnasieskola med introduktionsprogram

efter tillsyn i Angeredsgymnasiet 2
i Göteborgs kommun

Uppföljning av tillsyn i Angeredsgymnasiet 2

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Göteborgs kommun under hösten 2015. Skolinspektionen fattade den 3 februari 2016 beslut efter tillsyn för Angeredsgymnasiet 2. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Göteborgs kommun inkom med den 27 april 2016 samt ett uppföljningsbesök på skolan som genomfördes den 22 juni 2016.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande		
Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.	Föreläggande	2016-12-01
2. Extra anpassningar och särskilt stöd		
Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd.	Föreläggande	2016-12-01

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde	Typ av ingripande
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	
Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Brist avhjälp
7. Styrning och utveckling av verksamheten	
Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	Brist avhjälp
Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Brist avhjälp
Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Brist avhjälp
Ytterligare brist A	
De Introduktionsprogram med inriktning preparandutbildning som erbjuds vid skolenheten överensstämmer inte med författningarnas krav.	Brist avhjälp

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den 1 december 2016 vidta åtgärder för att

avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärostöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Åtgärder

- Lärarna ska se till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att lärarna fortfarande inte ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Kommunen har i sin redovisning beskrivit att bristen bland annat ska avhjälpas genom att det regelbundet hålls klassråd samt att eleverna ska ges möjlighet att utvärdera avslutade kurser. Vid den intervju som Skolinspektionen genomfört under sitt uppföljningsbesök på skolan framkommer emellertid att de beskrivna åtgärderna inte genomförts i samtliga ämnen och klasser. Därmed kan bristen inte anses fullt ut avhjälpd.

Enligt läroplanen för gymnasieskolan ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Enligt läroplanen ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Läraren ska låta eleverna få pröva olika arbetssätt och arbetsformer, och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

I beslutet om föreläggande från den 3 februari 2016 bedömde Skolinspektionen att eleverna på skolenheten inte gavs ett reellt inflytande över sitt lärande. Detta eftersom lärarna inte alltid lyssnade på elevernas synpunkter på undervisningen, att alla lärarna inte gav eleverna möjlighet att utvärdera undervisningen och att klassråd inte hölls i samtliga klasser.

Huvudmannen har den 27 april 2016 inkommit med en redovisning av de åtgärder som vidtagits alternativt planerar att vidtas med anledning av Skolinspektionens beslut den 3 februari 2016. Huvudmannen anger följande i redovisningen. Under vårterminen 2016 ska de på skolenheten planera för och implementera klassråd, programråd och kursutvärderingar. Klassråd ska införas i varje klass. Studiehandledaren ska tillsammans med klassen genomföra klassråd två gånger per termin och klassråden ska protokollföras. Klassråden ska kunna skicka in frågor till programråden som sammanträder en gång per termin. Kursutvärderingarna ska genomföras i samtliga kurser när kursen är avslutad.

Skolinspektionen har den 22 juni 2016 genomfört ett uppföljningsbesök på skolenheten. Vid besöket har rektorn intervjuats.

Rektorn ger vid intervju uttryck för att de, lärare och rektor, anser att eleverna redan innan Skolinspektionens tillsyn har haft inflytande på undervisningen och att det därför inte har skett några stora förändringar när det gäller detta i undervisningen. Rektorn uppger att det problembaserade arbetssättet, PBL, som de arbetar med på skolan ger eleverna utrymme att vara med i planering av inriktning och organisation för lärandet i undervisningen. Det framkommer emellertid i intervju med rektor att PBL inte gäller alla undervisningsämnen. Som ytterligare exempel på hur eleverna får inflytande hänvisar rektorn till att det sker genom elevkåren, kursutvärderingar samt klassråd.

När det gäller klassråd så har inte alla klasser enligt rektorn kommit lika långt med detta. Det finns exempelvis klasser vilka inte har haft klassråd under våren och rektorn uppger att det bland annat beror på att det skett ett skifte av studiehandledare på skolan. Rektorn berättar också att de på skolan tagit fram en plan för hur klassråd ska hållas under läsåret 2016/17. Enligt rektorn är

planen framtagen tillsammans med lärarna och den ska säkerställa att alla klasser har klassråd under vissa veckor under läsåret.

Rektorn uppger att han har diskuterat med lärarna att de ska genomföra kursutvärderingar och använda det digitala verktyget som huvudmannen tillhandahåller för detta. Det finns enligt rektorn också en plan för detta läsåret för när de ska genomföra utvärderingar för att förebygga att det inte uppstår "utvärderingströtthet" under vissa perioder. Rektorn berättar att det vid uppföljning av lärarnas utvärderingar visat sig att det endast var elva lärare som hade registrerats sig i det digitala utvärderingssystemet och att det av dem endast var fem som hade genomfört kursutvärderingar i systemet. Rektorn uppger att han inte vet om detta främst beror på tekniken eller om det är lärarna som inte sett till att eleverna genomför kursutvärderingar. Detta kommer enligt rektorn att undersökas vidare.

Motivering till val av verktyg

Göteborgs kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Göteborgs kommun föreläggs att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avögöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciell lärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd. (3 kap. 8–9 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att det för elever som ges särskilt stöd upprättas åtgärdsprogram.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns brister i arbetet med särskilt stöd vid skolenheten. Detta eftersom rektorn fortfarande inte sett till att det för elever på skolan som får särskilt stöd fattas beslut om och upprättas åtgärdsprogram.

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Beslut i fråga om åtgärdsprogram av får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

I beslutet om föreläggande från den 3 februari 2016 ansåg Skolinspektionen att det förelåg brister i skolans arbete med särskilt stöd. Detta eftersom rektorn inte fattade beslut om att upprätta åtgärdsprogram för elever som efter att ha utretts gavs särskilt stöd. Inte heller hade rektorn fattat beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram för elever som efter att ha utretts bedömts inte vara i behov av särskilt stöd.

Huvudmannen har den 27 april 2016 inkommit med en redovisning av de åtgärder som vidtagits med anledning av Skolinspektionens beslut. I den redovisas det att rektorn från och med mars 2016 beslutar om upprättande av åtgärdsprogram eller ej upprättande av åtgärdsprogram då en elev riskerar att inte uppnå godkänt resultat. När beslut fattas bereds elev och målsman möjlighet att delta.

Skolinspektionen har den 22 juni 2016 genomfört ett uppföljningsbesök på skolan och då intervjuat rektorn. Rektorn har vid intervjun inte kunnat visa upp något åtgärdsprogram som han har upprättat under våren eftersom ingen elev har utretts för särskilt stöd under den tiden. Enligt rektorn har han inte tagit något beslut om upprättande av åtgärdsprogram för någon elev under våren 2016. Rektorn berättar att han känner till att det finns elever på skolenheten som får särskilt stöd av lärare utan att det i de fallen har upprättats åtgärdsprogram för de eleverna.

Motivering till val av verktyg

Göteborgs kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Göteborgs kommun föreläggs att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avhjälpta brister i verksamheten

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Motivering

Av inkommen redovisning och dokumentation från huvudmannen framgår att tillräckliga åtgärder vidtagits för att åtgärda bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Motivering

Av inkommen redovisning och dokumentation från huvudmannen framgår att tillräckliga åtgärder vidtagits för att åtgärda bristen.

Ytterligare brist A**Bedömning av brist**

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

Beslut

2016-08-17

10 (10)

Dnr 43-2015:4652

- De Introduktionsprogram med inriktning preparandutbildning som erbjuds vid skolenheten överensstämmer inte med författningarnas krav. (17 kap. 3-7, 9 §§ skollagen)

Motivering

Av inkommen redovisning och dokumentation från huvudmannen framgår att tillräckliga åtgärder vidtagits för att åtgärda bristen.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälpna.

På Skolinspektionens vägnar

Fredrik Mattsson
Enhetschef

Karin Pollack
Utredare/Föredragande